

آیین نامه تمرکز وجوه در آمد و سپرده ی موضوع ماده ی ۴۳

(قانون محاسبات عمومی کشور واصلاحات بعدی آن)

شماره ی: ۲۵۸۸۱/ تاریخ: ۱۳۶۶/۸/۲۶

ماده ی ۱- برای وصول انواع درآمدها اعم از عمومی، اختصاصی منظور در بودجه ی کل کشور وهمچنین درآمدهای شرکتهای دولتی به تعداد لازم حساب تمرکز وجوه با رعایت ماده ی (۱۲۴) قانون محاسبات عمومی کشور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عنداللزوم حسابهای رابط نزد شعب سایر با نکههای دولتی که از طرف بانک مذکور نمایندگی داشته باشند افتتاح می گردد. موجودی حسابهای رابط مذکور با رعایت مقررات به ترتیبی که خزانه تعیین می نماید به حسابهای تمرکز در آمد مربوط انتقال داده می شود.

درآمدهای مذکور در این ماده به ترتیب زیر به حسابهای مربوط منتقل می گردد:

الف- وجوه متمرکز در حسابهای تمرکز وجوه در آمد عمومی به حساب در آمد عمومی کشور.

ب- وجوه متمرکز در حسابهای تمرکز وجوه در آمد اختصاصی در حدود بودجه ی مصوب و با در خواست ذی حساب به حسابهای ذی ربط.

ج- وجوه متمرکز در حسابهای تمرکز وجوه در آمد شرکتهای دولتی در حدود بودجه ی مصوب و با در خواست ذی حساب هر شرکت به حساب پرداخت شرکت.

تبصره ۱- در مواردی که شرکتهای دولتی به موجب قانون مکلف به وصول و ایصال قسمتی از درآمدهای عمومی می باشند خزانه مجاز است در موارد لزوم راسا نسبت به انتقال وجوه درآمدهای مذکور به حساب در آمد نمایندگی خزانه نیز قابل افتتاح خواهد بود.

تبصره ۲- حسابهای رابط موضوع این ماده در استانها به پیشنهاد نمایندگی خزانه نیز قابل افتتاح خواهد بود.

ماده ۲- در مواردی که مرکز شرکت دولتی در مرکز استان و یا در شهرستان غیر از مرکز استان باشد و یا شعب شرکتهای دولتی در شهرستانها مجاز باشند از در آمد وصولی خود استفاده نمایند به تعداد لازم حساب تمرکز وجوه

درآمد برای شرکت یا شعبه ی شرکت به وسیله ی خزانه دار کل کشور یا مقام مجاز از طرف او در یکی از شعب بانک ملی ایران در صورت داشتن نمایندگی از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ملی ایران و در صورتی که شعبه ی بانک ملی ایران در محل موجود نباشد در شعبه ی یکی دیگر از بانکهای دولتی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نمایندگی داشته باشد افتتاح می شود تا درآمدهای وصولی صرفاً به حساب مزبور منتقل گردد. استفاده از حساب مذکور با امضای مشترک دو نفر از مقامات خزانه داری کل که کارمند رسمی دولت باشند به معرفی خزانه دار کل کشور و در غیاب او مقامی که طبق حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی موقتاً عهده دار انجام وظایف او می باشد به عمل خواهد آمد. مقامات مجاز از طرف خزانه دار کل کشور وجوه مورد نیاز را از موجودی این حساب در حدود بودجه ی مصوب شرکت براساس درخواست ذی حساب شرکت به حساب پرداخت شرکت یا شعبه ی شرکت منتقل می نمایند.

تبصره ۱- اجرای مفاد «۱» و «۲» این آیین نامه با رعایت تبصره ماده (۳۹) قانون محاسبات عمومی کشور خواهد بود.

تبصره ۲- مقامات مجاز از طرف خزانه دار کل کشور در شهرستانها بایستی خلاصه حساب ماهیانه دریافت و پرداخت حساب مربوط را حسب مورد به خزانه یا نمایندگی خزانه ارسال دارند.

ماده ۳- در مورد حسابهای بانکی موضوع این آیین نامه بانکهای ذی ربط در صورت درخواست خزانه و یا نمایندگی خزانه مدارک و صورت حسابهای بانکی را در دو نسخه تهیه می نمایند که در مورد حسابهای تمرکز وجوه، نسخه ی اضافی را برای وزارتخانه یا موسسه و یا شرکت دولتی ذی ربط و در مورد حسابهای رابط حسب مورد به خزانه و یا نمایندگی خزانه ارسال خواهند داشت.

ماده ۴- وصول و ایصال درآمدهای مالیاتی به حسابهای خزانه در مرکز و استانها طبق دستور العملهای مربوط خواهد بود.

ماده ۵- حسابهای موجود که قبل از تصویب قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ برای تمرکز وجوه درآمد وزارتخانه ها یا موسسات دولتی و یا شرکتهای دولتی افتتاح شده است با رعایت قانون مذکور و به تشخیص خزانه دار کل یا مقام مجاز از طرف او کماکان قابل استفاده خواهد بود.

ماده ۶- برای دریافت وجوه سپرده یا وجه الضمان و یا وثیقه و یا نظایر آن برای هر وزارتخانه یا موسسه و یا شرکت دولتی در مرکز حساب مخصوصی توسط خزانه دربانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا شعب سایر بانکهای دولتی که از طرف بانک مذکور نمایندگی داشته باشند افتتاح می گردد. حسابهای مذکور غیر قابل برداشت بوده و موجودی آنها در پایان هر ماه توسط بانک ذی ربط به حساب تمرکز وجوه سپرده ی خزانه نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتقل می گردد.

تبصره ۱- بانک نگهدارنده ی حساب، پس از انتقال وجه نسخه ای از اعلامیه ی بانکی مربوطه را به ضمیمه ی صورت حساب ماهیانه در اختیار ذی حساب دستگاه ذی ربط قرار خواهد داد.

تبصره ۲- در مورد ادارات تابعه ی وزارتخانه ها و موسسات دولتی در شهرستانها که تابع نظام بودجه ی استانی نمی باشند و همچنین در مورد شرکتهای دولتی که مرکز اصلی آنها در مرکز بوده و در شهرستانها دارای واحد تابعه می باشند وجوه سپردی موضوع این ماده بایستی به حساب مخصوص دستگاه مربوط که در اجرای ماده (۶) این آیین نامه در مرکز افتتاح شده است واریز و حواله گردد. در پایان هر ماه عامل ذی حساب هر یک از ادارات و واحدهای مذکور صورت ریز وجوه دریافتی مربوط به خود را با درج در فرم مخصوص تهیه و برای ذی حساب دستگاه متبوع در مرکز ارسال و تاییدیه دریافت خواهد داشت.

ماده ۷- واریز وجه به حسابهای موضوع ماده (۶) این آیین نامه به موجب فرم بانکی مخصوصی خواهد بود که حسب مورد توسط ذی حساب دستگاه اجرایی ذی ربط و یا عامل ذی حساب در اختیار پرداخت کننده ی وجه قرار می گیرد. بانک دریافت کننده ی وجه نسخه ای از اعلامیه های بستانکار را که مخصوص ذی حسابی می باشد همه روزه با تنظیم فهرستی در مورد دستگاههای مذکور در متن ماده (۶) در اختیاری ذی حسابی مربوط قرار داده و در مورد ادارات و واحدهای مذکور در تبصره «۲» ماده (۶) منحصرا نسخه ای از اعلامیه های بستانکار را به عامل ذی حساب مربوط تحویل خواهد نمود.

تبصره- نمونه ی فرم موضوع این ماده با هماهنگی خزانه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می گردد تا تهیه ی فرم مذکور به ترتیبی که تا کنون عمل می شده است اقدام خواهد شد.

ماده ۸- ذی حسابها براساس اعلامیه ی بستانکار بانک مبادرت به صدور قبض سپرده نموده و بر طبق دستور العملهای حسابداری در دفاتر ذی حسابی اعمال می نمایند.

ماده ۹- ذی حسابیها بایستی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از پایان هر ماه سیاهه ریز سپرده های منتقل شده به حساب تمرکز وجوه سپرده ی خزانه نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را ضمن فرمی که نمونه ی آن توسط خزانه تهیه خواهد شد به خزانه ارسال و تایید یه دریافت دارند.

تبصره- خزانه بایستی حداکثر ظرف مدت پانزده روز تایید یه فوق الذکر را صادر و به ذی حساب ارایه نماید.

ماده ۱۰- برای رد وجوه سپرده در مرکز، خزانه از محل حساب تمرکز وجوه سپرده مبلغی تا ۱۰ درصد مبلغ سپرده های رد شده ی سال قبل هر دستگاه را به عنوان تنخواه گردان رد سپرده در اختیار ذی حساب همان دستگاه قرار می دهد. تنخواه گردان مذکور به حسابی که از طرف خزانه نزد شعبه ی بانک انجام دهنده ی عملیات بانکی هر دستگاه افتتاح می گردد واریز می شود.

«تنخواه گردان مذکور در مورد دستگاههای تابعه ی قوه ی قضاییه از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا ۲۰ درصد به تشخیص خزانه قابل افزایش خواهد بود.» (الحاقی.)

تبصره - استفاده از حسابهای موضوع این ماده در مورد وزارتخانه ها و موسسات دولتی با امضای مشترک ذی حساب و یا یکی از مقامات مجاز از طرف او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا یکی از مقامات مجاز از طرف او و در مورد شرکتهای دولتی با امضای مشترک مقاماتی که در اساسنامه ی مربوط مجاز شناخته شده اند و ذی حساب شرکت یا مقام مجاز از طرف او به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۱- رد وجوه سپرده با رعایت مقررات مربوط به خود و براساس تایید و دستور کتبی رییس دستگاه اجرایی و یا مقامات مجاز از طرف آنها و با توجه به مدارک مثبت مجاز خواهد بود.

ذی حساب مکلف است در پایان هر ماه درخواست وجهی که حاوی مشخصات سپرده های رد شده باشد به خزانه ارسال دارد مگر این که جمع مبالغ سپرده های رد شده قبل از موعد مذکور به ۵۰ درصد مبلغ تنخواه گردان اولیه بالغ گردد که در این صورت باید بلافاصله برای پرکردن تنخواه گردان به ترتیب فوق اقدام به درخواست وجه نماید.

ماده ۱۲- در مواردی که برای رد سپرده ی مانده تنخواه گردان رد سپرده تکافو ننماید حسب مورد به یکی از دو طریق ذی رد عمل خواهد شد:

۱- چنانچه وجه سپرده به حساب تمرکز وجوه سپرده‌ی خزانه منتقل شده باشد تنخواه گردان رد سپرده با درخواست ذی‌حسابی حاوی مشخصات سپرده‌ی مذکور در حد رفع نیاز به تشخیص خزانه افزایش می‌یابد.

۲- چنانچه وجه سپرده به حساب تمرکز وجوه سپرده‌ی خزانه منتقل نشده باشد ذی‌حساب درخواست افزایش تنخواه گردان رد سپرده را به ضمیمه‌ی تصویر اعلامیه‌ی بانکی مربوط مبنی بر واریز وجه به حساب دریافت سپرده را به خزانه ارسال و خزانه تنخواه مربوط را در حد رفع نیاز موقتاً افزایش می‌دهد.

تبصره - ذی‌حسابیها موظف اند مراتب رد سپرده از محل وجوه دریافتی موضوع بندهای «۱» و «۲» این ماده را در اولین درخواست وجه بعدی منعکس نمایند تا خزانه معادل وجوه پرداختی از این بابت نسبت به کاهش تنخواه گردان واگذاری اقدام نماید.

ماده ۱۳- ذی‌حساب موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از پایان سال مالی خلاصه حساب وجوه سپرده‌های ارسالی به خزانه و وجوه دریافتی از خزانه و موجودی حساب تنخواه گردان رد سپرده‌ی سال ملی مربوط را به خزانه ارسال نماید. خزانه پس از بررسی و تطبیق آن با دفاتر مربوطه تاییدیه‌ی لازم را صادر می‌نماید.

تبصره- در استانها خلاصه حساب فوق‌الذکر برای نمایندگی خزانه در استان ارسال خواهد شد و تاییدیه‌ی لازم نیز توسط نمایندگی مذکور صادر می‌گردد.

ماده ۱۴- برای دریافت وجوه موضوع ماده (۴۱) قانون محاسبات عمومی کشور در استانها حساب خاصی توسط خزانه برای هر یک از دستگاههای اجرایی ذی‌ربط و نیز شرکتهای دولتی که مرکز آنها در استان است نزد شعب بانک ملی ایران در صورت داشتن نمایندگی از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در غیر این صورت در شعب سایر بانکهای دولتی که از طرف بانک مذکور نمایندگی داشته باشند افتتاح خواهد شد.

حسابهای مذکور غیر قابل برداشت بوده و موجودی آنها در پایان هر ماه توسط شعبه‌ی بانک ذی‌ربط به حساب تمرکز وجوه سپرده‌ی خزانه نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتقل می‌گردد. صورت حساب بانکی و اعلامیه‌ی بانکی وجوه منتقل شده به حساب اخیرالذکر در دو نسخه برای ذی‌حساب مربوط ارسال خواهد شد.

تبصره ۱- در مورد واحدهای تابعه‌ی دستگاههای اجرایی فوق‌الذکر که مستقر در خارج از مراکز استانها می‌باشد وجوه سپرده‌ی موضوع این ماده بایستی در همان محل مستقیماً به حساب خاص دستگاه ذی‌ربط که در مرکز استان افتتاح

شده است واریز وحواله گردد. در پایان هرماه عامل ذی حساب با توجه به نسخه ای از اعلامیه های بانکی بابت وجوه واریزی به حساب فوق الذکر صورت ریز وجوه دریافتی مربوط به واحد متبوع خود را با درج در فرم مخصوص تهیه و برای ذی حساب همان دستگاه ارسال و تاییدیه دریافت خواهد داشت.

تبصره ۲- در مورد دستگاههایی که به اقتضای طبع و ماهیت و یا وسعت عملیات به تشخیص خزانه اختصاص بیش از یک حساب برای دریافت سپرده در سطح استان ضروری می باشد، علاوه بر مرکز استان به تعداد لازم افتتاح حساب مذکور در خارج از مرکز استان نیز مجاز خواهد بود. در این قبیل موارد صورت حسابهای و اعلامیه ی بانکی فوق الذکر که در دو نسخه خواهد بود به جای ذی حسابی برای عامل ذی حساب ارسال می گردد.

تبصره ۳- مفاد ماده (۷) این آیین نامه و تبصره آن در مورد حسابهای موضوع این ماده نیز لازم الاجرا است.

ماده ۱۵- ذی حساب حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از پایان هر ماه با استفاده از فرم مخصوصی که توسط خزانه تهیه می گردد صورت ریز سپرده های واریز شده به حساب دریافت سپرده ی خود در مرکز استان به انضمام یک نسخه از صورت حساب بانکی و اعلامیه ی بانکی مربوطه را برای نمایندگی خزانه در استان ارسال خواهد داشت. نمایندگی خزانه در استان بایستی حداکثر ظرف مدت پانزده روز تاییدیه ی لازم دایر بر انطباق وجوه صورت ریز با وجوه انتقالی به خزانه را در هر مورد صادر و به ذی حساب ارایه نماید.

تبصره- در مرود حسابهای افتتاح شده در غیر از مرکز استان عامل ذی حساب صورت ریز سپرده های مربوط به خود را بادرج در فرم مربوطه در سه نسخه تهیه و دو نسخه ی آن را به انضمام یک نسخه صورت حساب بانکی و اعلامیه ی بانکی انتقال وجه مربوط برای ذی حساب ذی ربط ارسال می دارد. ذی حساب پس از دریافت فهرست و مدارک مذکور ضمن رسیدگی و اعمال حساب در دفاتر خود یک نسخه از صورت ریز وجوه دریافتی را به انضمام نسخه ای از صورت حساب بانکی و اعلامیه ی بانکی انتقال وجه برای نمایندگی خزانه در استان ارسال می نماید.

ماده ۱۶- نمایندگی خزانه در استان ضمن نگهداری حسابهای معین سپرده ی استان وجوه سپرده ی دریافتی ادارات را که از حسابهای موضوع ماده (۱۴) به حساب تمرکز وجوه سپرده ی خزانه منتقل شده به حساب سپرده ی دریافتی خود منظور معادل همان مبلغ را به حساب ارسالی به خزانه در دفاتر خود اعمال حساب می نماید. متقابلاً خزانه نیز وجوه دریافتی فوق الذکر را به عنوان سپرده های دریافتی استان مربوط اعمال حساب تحویل و تاییدیه ی لازم برای نمایندگی خزانه ارسال خواهد داشت.

ماده ۱۷- برای نمایندگی خزانه در استان حسابی تحت عنوان «تنخواه گردان رد سپرده ی استان» توسط خزانه نزد شعبه بانک ملی ایران در مرکز هر استان در صورت داشتن نمایندگی از طرف بان مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در غیر این صورت به تشخیص خزانه در شعبه ی یکی از بانکهای دولتی دیگر که از طرف بانک مذکور نمایندگی داشته باشد افتتاح می گردد. استفاده از حساب مذکور با امضاهای مجاز نمایندگی خزانه در استان به معرفی خزانه به عمل خواهد آمد.

خزانه تنخواه لازم رابر اساس درخواست نمایندگی خزانه وبه تشخیص خود به حساب مذکور واریز می نماید وتا مین وتکمیل تنخواه رد سپرده نمایندگی خزانه در استان در قبال فهرست پرداختهای نمایندگی مذکور به ذی حسابان ذی ربط، انجام خواهد شد .نمایندگی خزانه در استان مکلف است از موجودی حساب بانکی مذکور منحصرآ تنخواه گردان رد سپرده در اختیار ذی حسابان مربوطه قرار دهد.

تبصره- نمایندگی خزانه در استان مکلف است در پایان هر سال مالی خلاصه حساب وجوه واریز شده به حساب تمرکز وجوه سپرده ی خزانه ونیز وجوه دریافتی بابت رد سپرده های استان را تهیه وبه خزانه ارسال وتایید یه دریافت نماید.

ماده ۱۸- برای رد وجوه سپرده در استانها نمایندگی خزانه در استان مبلغی تا ۱۰ درصد مبلغ سپرده های رد شده در سال قبل از هر یک از دستگاههای اجرایی ذی ربط در مراکز استانها وهمچنین شرکتهای دولتی که مرکز آنها در استانها باشد در اختیار ذی حساب همان دستگاه قرار می دهد. تنخواه مذکور به حسابی که از طرف نمایندگی خزانه در استان در بانک ملی ایران شعبه ی محل در صورت داشتن نمایندگی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ودر غیر این صورت در یکی از شعب سایر بانکهای دولتی که از بانک مذکور نمایندگی داشته باشد افتتاح می گردد واریز می شود.

نمایندگی خزانه در استان می تواند در موارد لازم تسهیلات مقرر در ماده (۱۲) این آیین نامه را در اختیار ذی حسابان ذی ربط قرار دهد و ذی حسابان مربوط مکلف به رعایت تبصره ذیل ماده مذکور می باشند.

«تنخواه گردان مذکور در مورد دستگاههای تابعه ی قوی قضاییه در استانها واز جمله واحدهای ثبت اسناد واملاک تا

۲۰ درصد به تشخیص نمایندگی خزانه در استان مربوط قابل افزایش خواهد بود.»(الحاقی)

تبصره - استفاده از حسابهای موضوع این ماده در مورد موسسات دولتی ذی ربط و دستگاههای اجرایی محلی با امضای مشترک ذی حساب یا مقام مجاز از طرف او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او و در مورد شرکتهای دولتی، با امضای مشترک مقاماتی که در اساسنامه ی مربوط مجاز شناخته شده اند و ذی حساب شرکت یا مقام مجاز از طرف او به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۹- در مورد ادارات تابعه ی وزارتخانه ها و موسسات دولتی در شهرستانها که تابع نظام بودجه ی استانی نمی باشند به طور کلی و در مورد دستگاههای موضوع تبصره «۲» ماده (۱۴) در صورت ضرورت، خزانه علاوه بر حسابهای موضوع ماده (۱۸) در هر یک از شهرستانها حساب جداگانه ای افتتاح خواهد نمود و ذی حساب مربوط حسب مورد در مرکز ویا در مرکز استان وجه لازم برای رد وجوه سپرده از محل تنخواه گردان رد سپرده در اختیار به حسابهای مذکور واریز خواهند نمود.

تبصره ۱- استفاده از حسابهای موضوع این ماده با امضای مشترک مقام مجاز از طرف ذی حساب ورییس اداره ی مربوط ویا مقام مجاز از طرف او به عمل خواهد آمد.

تبصره ۲- شرکتهای دولتی که مرکز اصلی آنها در مرکز می باشد می توانند برای رد سپرده ی واحدهای تابعه ی خود در شهرستانها به ترتیب مقرر در این ماده اقدام نمایند که در این صورت استفاده از حساب مربوط با امضای مشترک مقاماتی که در اساسنامه ی مربوط مجاز شناخته شده اند و مقام مجاز از طرف ذی حساب شرکت خواهد بود.

ماده ۲۰- نظارت و هماهنگی در نحوه ی تودیع و وجه موضوع ماده (۴۱) قانون محاسبات عمومی کشور به عهده ی ذی حساب بوده و به نحوی سپرده های مذکور را رد نماید که موارد زیر نیز رعایت گردد:

۱- اطمینان حاصل شود که وجه سپرده ی مورد نظر قبلا حسب مورد به حساب یا حسابهای موضوع ماده (۶) ویا (۱۴) این آیین ناه واریز شده باشد.

۲- رقم پرداختی بابت رد سپرده در هر مورد از رقم تودיעی تجاوز ننماید.

۳- وجوه مذکور با رعایت قوانین و مقررات مربوطه باشد.

۴- وجوه سپرده ی مورد نظر قبلا رد نشده باشد.

ماده ۲۱- نحوه ی عمل در مورد وجوه وثیقه یا وجه الضمان و یا نظایر آن مذکور در ماده (۴۱) قانون محاسبات عمومی کشور نیز تابع مفاد این آیین نامه خواهد بود.

ماده ۲۲- تا تصویب و تشکیل سازمان و تشکیلات نمایندگی خزانه در استان خزانه راسا وظایف نمایندگیهای مذکور را به عهده خواهد داشت و عند الاقضا، وظایفی به ادارات کل امور اقتصادی و دارایی استانها محول خواهد شد.

ماده ۲۳- در مواردی که به تشخیص خزانه روشهای پیش بینی شده در این آیین نامه متناسب با وضعیت خاص برخی از دستگاهها نباشد براساس قسمت آخر تبصره ماده (۴۱) قانون محاسبات عمومی کشور طرق مقتضی دیگری که موجبات تسریع و تسهیل در رد سپرده های موضوع این آیین نامه را فراهم نماید به صورت موردی به موجب دستور العمل مربوط توسط معاون هزینه و خزانه دار کل کشور ابلاغ خواهد شد(الحاقی).

وزیر امور اقتصادی و دارایی